

6. Модульные мини-заводы Колакс: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.colaxm.com.ua/>. – Назва з тит. екрана.

7. Молоконт – переработка и хранение молока в модульных цехах: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://molokont.uarom.net/>. – Назва з тит. екрана.

8. Молочные мини заводы Тесса: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tessa_ek.infocompany.biz/rus/products/305/0/10455/. – Назва з тит. екрана.

9. Осташко Т. О. Ринкова трансформація аграрного сектора : [монографія] / Т. О. Осташко. – К. : Фенікс, 2004. – 280 с.

Summary.

Problem. *The paper should explore the main factors affecting the profitability of mini-plant operation, calculate the average monthly income (loss) mini-plant, depending on its capacity and percentage of sales, to determine profitability and payback period for different forecast scenarios.*

Results. *The basic factors affecting the profitability of functioning modular mini-plant. Definitely breakeven operation of modular mini-mills processing capacity of 5 tons, 10 tons and 20 tons per day, depending on the volume of sales. Calculated profitability and payback period modular mini-plant, depending on its capacity and different forecast scenarios (pessimistic, realistic and optimistic), which are based on the initial sales of finished goods (40.0%, 60.0% and 80.0% respectively).*

Conclusions. *Analyzing the performance of the modular mini-plant as an example of «AF» them. «Dovzhenko» concluded that the creation of a closed cycle of production in farms, the leader of the market, makes it possible to increase profitability while dairy industry farms to reduce dependence on intermediaries.*

In business profits to its owners - and achieved social effect, which manifests itself in providing the region with quality and environmentally safe dairy products.

УДК 657.4:657.633

Трачова Д. М., к.е.н., доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет

ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ГАЛУЗІ ТВАРИННИЦТВА

Анотація. *В статті визначено необхідність гармонізації обліку витрат для потреб формування фінансової та управлінської звітності зумовлена вимогами поточного контролю й оперативного управління витратами підприємства. Досліджено вимоги управлінського персоналу до облікової інформації і порівняно їх з вимогами обліку при*

складанні фінансової звітності . Доведено, що гармонізація обліку можлива тільки при гармонізації нормативної бази, запропоновано шляхи її корегування з урахуванням потреб практикуючих обліковців.

Ключові слова: витрати тваринництва, управлінський облік витрат, фінансовий облік витрат, собівартість продукції тваринництва.

Вступ. За останні роки в Україні більшість підприємств, які займаються виробництвом та переробкою продукції тваринництва, працювали збитково, тому припинили свою діяльність або зменшили обсяги виробництва. Такий стан можна пояснити диспаратом державної підтримки різних галузей економіки, необґрунтованим створенням пільгових економічних зон торгівлі, а головне - відсутністю грамотного регулювання функціонування і економічного розвитку сільськогосподарського виробництва.

Постановка проблеми. Зростаюча збитковість виробництва та переробки продукції тваринництва зумовлює необхідність додаткових досліджень з обліку витрат з метою їх ефективного менеджменту.

Аналіз останніх досліджень. Дослідженню питань організації і методології обліку та оперативного контролю витрат виробництва значну увагу приділяли провідні вітчизняні вчені: В.Б. Моссаковський, П.Й. Атамас, І.А. Білоусова, Ф.Ф. Бутинець, О.С. Бородкін, С.Ф. Голов, Н. М. Гудзенко, Л.К. Сук, М.Я. Дем'яненко, В.М. Жук, В.П. Завгородній, Г.Г. Кірейцев, Т.М. Ковальчук, Л.В. Нападовська, М.Ф. Огійчук, М.С. Пушкар, П.Т. Саблук, Н.М. Ткаченко, Л.М. Чернелевський, М.Г. Чумаченко, Ю.С. Цал-Цалко та ін.

Мета статті. Метою статті є дослідження сучасної практики ведення фінансового і управлінського обліку витрат галузі тваринництва і пошук напрямів їх гармонізації.

Виклад основного матеріалу. В історії становлення та розвитку бухгалтерського обліку, в тому числі і в частині обліку витрат, виникає поділ обліку на фінансовий, предметом якого є зв'язки підприємства із зовнішнім світом, та управлінський, що характеризує і забезпечує стан справ у середині підприємства [4].

Між управлінським і фінансовим бухгалтерським обліком витрат є дуже багато спільного. Більшість елементів фінансового обліку можна знайти і в управлінському обліку. Так, наприклад:

- в обох системах обліку розглядаються однакові господарські операції (наприклад, поелементно відображені в системі фінансового обліку дані про види витрат (використовуються одночасно і в управлінському обліку);
- на основі виробничої чи повної собівартості, розрахованої в системі управлінського обліку, проводиться балансова оцінка виготовлених на підприємстві активів в системі фінансового обліку;
- загальноприйняті принципи фінансового обліку витрат діють і в управлінському обліку;
- оперативна інформація про витрати використовується не тільки в управлінському обліку, але і для складання фінансових документів;
- використання даних єдиної облікової інформаційної системи, одним з розділів якої є облік витрат та доходів, необхідні як в управлінському так і в фінансовому обліку;
- інформація обох підсистем обліку використовуються для прийняття необхідних управлінських рішень. [2]

Разом із тим між управлінським і фінансовим обліком витрат є дуже багато розбіжностей. Управлінський облік за інформаційним змістом і колом завдань, що вирішуються, ширший та різноманітніший, ніж фінансовий. Він повністю підпорядкований запитам керівників підприємства і націлений на вирішення конкретних завдань щодо мінімізації витрат та максимізації прибутку підприємства.

Для цілей фінансового обліку залежно від видів діяльності всі витрати поділяють на дві великі групи: витрати, які виникають у процесі звичайної діяльності, та витрати, які виникають у процесі надзвичайної діяльності. Витрати, що виникають у процесі звичайної діяльності, поділяються на витрати від операційної (основної та іншої операційної), інвестиційної та фінансової діяльності.

Для відображення в обліку витрат використовуються рахунки, побудована за видами діяльності, що дозволяють охопити ВСП операції, які здійснює підприємство.

Важливою функцією бухгалтерського обліку витрат є калькулювання собівартості продукції. Для різних цілей використовуються різні види собівартості. Так, у фінансовому обліку формується: виробнича собівартість, собівартість реалізованої продукції, повна собівартість.[5]

З метою підготовки інформації для управління собівартістю, тобто для цілей управлінського обліку необхідно формувати такі види собівартості: собівартість центру відповідальності, повну виробничу собівартість, маржинальну (обмежену) собівартість. [1]

У галузі сільського господарства в основному застосовується нормативний метод. Він є найбільш прогресивним методом, який дозволяє ефективно використовувати дані обліку для виявлення резервів зниження собівартості і оперативного управління виробництвом. Найважливішим його елементом є своєчасне виявлення відхилень від норм і врахування цих змін. Особливістю нормативного методу обліку витрат є наявність і можливість поточного і попереднього контролю за витратами матеріалів, сировини, палива, нарахуванням зарплати за встановленими нормами витрат. В них передбачаються ліміти, норми витрат матеріалів, нормований час і розцінки на оплату праці.

За оцінками фахівців, в економічно розвинених країнах підприємства 90 % робочого часу і ресурсів у сфері бухгалтерського обліку витрат витрачають на постановку і ведення управлінського обліку, тоді як на традиційний фінансовий облік залишається менша частина часу. На вітчизняних підприємствах це співвідношення виглядає з точністю навпаки. [3]. Така ситуація вимагає усунення існуючих незручностей в обліковому процесі.

Суттєвою проблемою на шляху формування та забезпечення ефективного функціонування системи управлінського та фінансового обліку для вітчизняних підприємств є недосконалість нормативно-правової бази, що регулює облік

витрат на вітчизняних підприємствах. Нормативно-правові різних рівнів регулювання бухгалтерського обліку в окремих положеннях дублюють один одного, в інших – містяться суперечливі моменти. Методичні рекомендації з обліку витрат і калькулювання собівартості мають чисельні недоліки, серед яких можна виокремити такі:

- встановлення однозначного визначення показника виробничої собівартості незалежно від того, де буде використовуватись цей показник: в фінансовому, управлінському чи податковому обліку;
- незрозумілий правовий статус зазначених документів;
- методичні рекомендації розроблені у відповідності до стандартів бухгалтерського обліку, зокрема П(С)БО 16, проте окремі позиції їм суперечать.

Слід зазначити, що управлінський персонал вимагає складання «повної» калькуляції, яка окрім «бухгалтерських» складових доповнюється іншими витратами операційної діяльності (в тому числі адміністративними, витратами на збут та ін.).

Ще одним проблемним питанням є оцінка біологічних активів та тваринницької продукції. Як зазначає П(С)БО 30 «Біологічні активи», сільськогосподарська продукція при її первісному визнанні має оцінюватись за справедливою вартістю, зменшеною на очікувані витрати на місці продажу або за виробничою собівартістю відповідно до П(С)БО 16 «Витрати». Методичними рекомендаціями з обліку біологічних активів натомість передбачено єдиний спосіб оцінки сільськогосподарської продукції – за справедливою вартістю. Визначення справедливої вартості біологічних активів і сільськогосподарської продукції ґрунтується на цінах активного ринку. Проте занепад тваринницької галузі супроводжується відсутністю активного ринку на продукцію галузі, що значним чином ускладнює її оцінку.

Проведені дослідження показують, що перспективи розвитку виробництва та переробки продукції тваринництва в дослідженому районі залишаються незадовільними. Цьому сприяють як зовнішні чинники, а саме

недосконалість нормативно-правової бази, що регулює господарську діяльність підприємств галузі та відсутність грамотного регулювання їх економічного розвитку з боку держави, так і внутрішні чинники, головний серед яких, відсутність ефективної системи управління витратами, що обумовлюється недосконалістю наявної системи обліку. Виходячи з цього заходи, націлені на подолання зазначених недоліків мають бути розроблені та впроваджені як на рівні підприємств, так і на державному рівні.

Висновки та пропозиції. Зазначені невизначеності обумовлюють необхідність реформування нормативно-правової бази, що регулює облік витрат. З приводу цього запропоновані наступні кроки:

1. провести повну інвентаризацію всіх нормативно-правових актів України, пов'язаних з обліком і контролем витрат з метою виявлення дублювання й неузгодження положень цих актів та неврегульованих ситуацій;

2. організувати та щомісячно оновлювати довідково-інформаційну базу підприємств з питань обліку, контролю, оподаткування, в тому числі щодо витрат;

3. головним бухгалтерам, контролерам-ревізорам, аудиторам, науковцям, що постійно працюють з нормативно-правовими актами України, які стосуються обліку та аудиту проводити робочі нотатки виявлених ними суперечностей, неув'язок згаданих вище актів та висловлювати свої висновки і пропозиції у фахових бухгалтерських виданнях.

Список використаних джерел:

1. Аврова И. А. Управленческий учет / И. А. Аврова. – М. : Бератор-Пресс, 2003. – 176 с.

2. Гарасим П. М. Курс управлінського обліку : навч. посіб. / П. М. Гарасим, Г. П. Журавель, П. Я. Хомин. – К. : Знання, 2007. – 314 с., с. 41

3. Козак В.Г. Економічна сутність способів і видів оцінок у бухгалтерському обліку: їх мета та функції / В.Г. Козак // Економіка АПК. – 2007. – № 2. – С. 115–122

4. Правдюк Н.Л. Методичні особливості фінансового обліку в сільськогосподарських підприємствах / Н.Л. Правдюк // Економіка АПК. –2007. –№ 5. –С. 105–109

5. Цал-Цалко Ю. С. Витрати підприємства : навч. посіб. / Ю. С. Цал-Цалко. – К. : ЦУЛ, 2003. – 656 с., с. 135

***Аннотация.** В статье рассмотрена необходимость гармонизации учета затрат для нужд формирования финансовой и управленческой отчетности, которая обусловлена требованиями контроля и оперативного управления затратами предприятия. Изучены требования управленческого персонала к учетной информации и сопоставлены с требованиями учета при составлении финансовой отчетности, выявлены противоречия трактования одинаковых экономических показателей. Доказано, что гармонизация учета возможна только при гармонизации нормативной базы, предложены пути ее корректирования с учетом нужд практикующих бухгалтеров.*

***Ключевые слова:** затраты животноводства, управленческой учет затрат, финансовый учет затрат, себестоимость продукции животноводства.*

***Summary.** The article describes the need for harmonization of cost accounting for the needs of financial and management reporting, which is due to the requirements of the monitoring and control of enterprise expenses. The requirements of the administrative personnel to account information are investigated and compared with the accounting requirements for financial reporting. The contradictory interpretations of the identical economic indicators are revealed. It is proved that the harmonization of accounting is only possible with the harmonization of the regulatory framework and the ways of its adjustment to meet the needs of practicing accountants.*

***Key слова:** Expenses of animal industries, administrative the account of expenses, the financial account of expenses, the cost price of production of animal industries.*

УДК 316.453:631.1

Цой В.В.,
Московский государственный университет
имени М.В.Ломоносова

ИННОВАЦИОННОЕ РАЗВИТИЕ АПК

***Анотація:** У статті розглянуто особливості інноваційного розвитку АПК, виконано аналіз інноваційного розвитку регіонів та організацій з виробництва харчових продуктів, включаючи напої та тютюн, зроблено висновок про необхідність створення ефективного організаційно-економічного механізму освоєння інновацій у галузі*

***Ключові слова:** інновації, розвиток, фактори*

Цель исследования: рассмотреть особенности инновационного развития АПК.